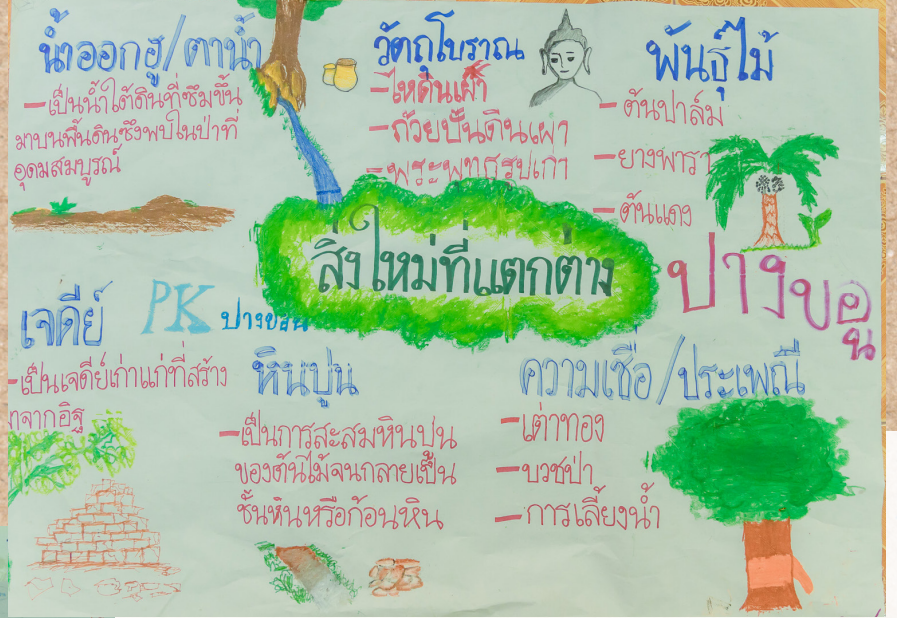

ลองพ่อเต๊ะ @ป่าคาแม่เงิน

โครงการลำน้ำรวมใจสามัคคี
โรงเรียนชุมชนบ้านป่าคาแม่เงินสามัคคี ต.แม่เงิน
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

บ้านป่าคาแม่เงินมีลำน้ำแม่เงินตัดผ่าน สายน้ำแม่เงินที่เป็นดังสายน้ำแห่งชีวิตที่หล่อเลี้ยงชุมชนมาตั้งแต่มีการตั้งบ้านเรือนถิ่นฐานเริ่มเสื่อมโทรมลงไปตามกาลเวลา โดยปัจจุบันชุมชนมีการฟื้นฟูพัฒนาลำน้ำในหลายด้าน เช่น การกำจัดขยะ การฟื้นฟูให้เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและแหล่งเรียนรู้ด้านประวัติศาสตร์ชุมชน แต่ที่ผ่านมายังขาดบทบาทของเด็กและเยาวชนในการมีส่วนร่วมฟื้นฟูลำน้ำ ขาดการนับรวมเด็กในการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยรอบลำน้ำแม่เงิน รวมถึงขาดความร่วมมือระหว่างเด็กกับชุมชนในการฟื้นฟูพัฒนาลำน้ำ

เด็กไม่ถูกนับรวมให้มีบทบาทพื้นฟูลำน้ำ

เมื่อลงพื้นที่สำรวจลำน้ำแม่เงินแล้วแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์คุณค่า ความหมายของลำน้ำ ประเด็นที่วิเคราะห์ ได้แก่ ต้นกำเนิดของลำน้ำ ประวัติศาสตร์ ตำนานเมืองเชียงใหม่ การเปลี่ยนแปลงของเชียงใหม่จากอดีตถึงปัจจุบัน สภาพความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ในป่าชุมชน ปัญหาขยะและผลกระทบที่เกิดขึ้น และกระบวนการฟื้นฟูพัฒนาลำน้ำที่ทำโดยชาวบ้าน รวมถึงวิเคราะห์บทบาทของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาฟื้นฟูลำน้ำ และการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชน ซึ่งยังขาดบทบาทของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาลำน้ำร่วมกับชุมชน

เพื่อให้ทุกคนตระหนักในบทบาทของตนเอง

หลังจากค้นพบว่าตนเองยังไม่ถูกนับรวมในบทบาทการพัฒนาฟื้นฟูลำน้ำและป่าชุมชน เด็กและเยาวชนให้ความสำคัญในการพัฒนาทักษะการสื่อสารเรื่องราวของลำน้ำเงินออกสู่ชุมชน เพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนด้วยกันให้ตระหนักถึงความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมฟื้นฟูลำน้ำแม่เงิน โดยเด็ก ๆ ได้ช่วยกันออกแบบวิธีการสื่อสารเพื่อการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำและลำน้ำแม่เงินในประเด็นต่าง ๆ เช่น วิธีการกำจัดขยะในลำน้ำ ประวัติศาสตร์ชุมชน ความสำคัญของลำน้ำแม่เงินและพืชพันธุ์ธรรมชาติในป่าชุมชน โดยมีการวางแผนเสนอให้ผลิตสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น นิทาน วาดรูป วิดีโอ ภาพถ่ายหรือภาพวาดสำหรับจัดทำนิทรรศการชุมชน (Gallery Walk) เป็นต้น

ลำน้ำแม่เงินสายน้ำแห่งชีวิต

เพื่อเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของเยาวชน จึงใช้กระบวนการเดินสำรวจลำน้ำแม่เงิน โดยมีครูแนะนำเส้นทาง แผนที่ และมีผู้นำชุมชนเป็นคนนำเดินในระยะทางประมาณหนึ่งกิโลเมตร เริ่มจากต้นน้ำห้วยน้ำออกสู่ เพื่อดูต้นกำเนิดของลำน้ำ ประวัติศาสตร์ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ แบ่งเป็น 3 กลุ่มออกไปสำรวจเรื่องราว 3 ประเด็น ได้แก่ กลุ่มพันธุ์ไม้ กลุ่มประวัติศาสตร์ กลุ่มลำน้ำแม่เงิน ชวนเด็ก ๆ ศึกษาต้นกำเนิดของลำน้ำ ประวัติศาสตร์ของพื้นที่ สำรวจพืชพันธุ์ในป่าชุมชน เรียนรู้การฟื้นฟูพัฒนาลำน้ำที่ทำโดยชาวบ้าน สำรวจปัญหาขยะและผลกระทบจากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ

เมืองที่นับรวมเด็กทุกคน

เมื่อเด็กและเยาวชนสามารถเชื่อมโยงตนเองกับลำน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ของชุมชน เพื่อค้นหาบทบาทที่เหมาะสมของตนเองในการมีส่วนร่วมรักษาและต่อยอดใช้ประโยชน์ในอนาคต ในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปคาดหวังให้เกิดการจัดเวทีสาธารณะของชุมชน “เด็กปลุกพลังเมืองรักษาลำน้ำเงินประวัติศาสตร์จากป่าสู่น้ำ” เพื่อให้เกิดการจัดทำแผนที่ของชุมชนที่เป็นแผนที่หนึ่งเดียวในโลก และคาดหวังให้เด็ก ๆ ช่วยกันเขียนและสร้างประวัติศาสตร์ของชุมชนเผยแพร่ในหมู่บ้านและโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความร่วมมือในการฟื้นฟูลำน้ำร่วมกันมากขึ้นต่อไป

จากอดีตสู่อนาคตที่ยั่งยืน

เด็ก ๆ ได้สะท้อนการเรียนรู้สู่ชุมชน ประวัติศาสตร์ ได้สอนให้เด็ก ๆ ให้เริ่มเรียนรู้การต่อยอดจากอดีตให้เป็นพื้นฐานสู่อนาคตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายไปสู่เมืองที่นับรวมทุกคน (Inclusive Cities) ทุกคนมีบทบาทในการดูแลทรัพยากรของเมือง และร่วมกันสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการอนุรักษ์ลำน้ำ ผืนป่า และทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

ลองพ่อโต๊ะ @ป่าคาแม่เงิน

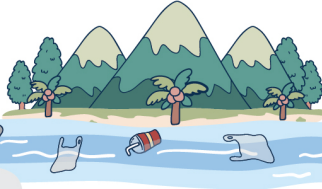
โครงการลำน้ำรวมใจสามัคคี โรงเรียนชุมชนบ้านป่าคาแม่เงินสามัคคี
ต.แม่เงิน อ.เชียงแสน จ.เชียงราย

ลำน้ำแม่เงิน สายน้ำแห่งชีวิต

บ้านป่าคาแม่เงิน...มีลำน้ำแม่เงินตัดผ่าน

ปัญหา!

คือ ลำน้ำมีความทรุดโทรม มีขยะ
อยู่ในแม่น้ำจึงต้องการการฟื้นฟูพัฒนาลำน้ำ

MIDL

“กระบวนการ
พัฒนาการรู้เท่าทันสื่อ
สารสนเทศ สื่อดิจิทัล”

1. Access :

การเข้าถึงข้อมูล

- ♥ ครูจัดทำเส้นทางสำรวจ ช่วยกันทำแผนที่
และมีผู้นำชุมชนร่วมนำเดิน

จุดตั้งกำเนิด
ของลำน้ำ, พืช
ประวัติศาสตร์

จัดทำแผนที่

แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มพันธุ์ไม้ กลุ่มประวัติศาสตร์ กลุ่มลำน้ำ

เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และปัญหา

2. Analyze :

**การวิเคราะห์
รากเหง้าของปัญหา**

หลังจากการสำรวจแล้ว
ให้เด็กคิดวิเคราะห์ และตั้งคำถาม

เด็กอย่างเราก็น่าจะมีส่วน
ช่วยอนุรักษ์และสร้างคุณค่า
ให้กับลำน้ำแม่เงินได้นะ

สิ่งที่เด็กสะท้อน คือ เด็กไม่ถูกนับรวมให้มีบทบาทฟื้นฟูลำน้ำ
จากนั้น เด็ก ๆ จึงช่วยกันวิเคราะห์บทบาทของเด็ก
ในการพัฒนาลำน้ำ

พลังเด็ก
ฟื้นฟูลำน้ำ

3. Create :

การสื่อสารข้อมูล

- ♥ นำข้อมูลมาวิเคราะห์คุณค่า ความหมาย
การเปลี่ยนแปลง
- ♥ ค้นหาวิธีการกำจัดขยะและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ♥ ทหาวิธีชักชวนชาวบ้านให้เข้ามามีส่วนร่วมฟื้นฟูลำน้ำ

ช่วยกันออกแบบ
วิธีการสื่อสารเพื่อการ
อนุรักษ์ป่าต้นน้ำและลำน้ำ

นิทานวาดรูป

สื่อ

นิทรรศการชุมชน

ภาพถ่าย

ประวัติลำน้ำ

อย่าทิ้งขยะ

4. Reflect and Act :

สะท้อนกลับการสื่อสาร

จัดเวทีสาธารณะชุมชน
“เด็กปลูกพลังเมือง รักษาลำน้ำเงินประวัติศาสตร์ จากป่าสู่น้ำ”

- ♥ จัดทำแผนที่ของชุมชนที่เป็นแผนที่
หนึ่งเดียวของโลก
- ♥ นำประวัติศาสตร์ของชุมชนมาจัดทำสื่อต่าง ๆ
เผยแพร่ในหมู่บ้าน โรงเรียน
เพื่อดึงความร่วมมือ

ผลลัพธ์

คือ เด็กได้เรียนรู้และ
นำไปต่อยอดเพื่อเป้าหมาย
การเป็นเมืองที่นับรวมทุกคน
ในการอนุรักษ์ธรรมชาติ